

KIBRIS DIŞINDA YAŞAYAN KIBRISLI TÜRKLERİN SORUNLARI: İNGİLTERE LONDRA-LEWİSHAM ÖRNEĞİ*

Doç. Dr. D. Ali ARSLAN¹

Yrd. Doç. Dr. Sadettin BAŞTÜRK²

Yrd. Doç. Dr. Mehmet KARATAŞ³

Gülten ARSLAN⁴

ÖZ

Bu çalışmada, Kıbrıs dışında yaşayan Kıbrıslı Türkler'in sorunları ele alındı. Araştırma evreni olarak da İngiltere-Londra-Lewisham da yaşayan Kıbrıslı Türkler seçildi. Lewisham, İngiltere'nin başkenti Londra'nın önemli semtlerinden ve belediyelerinden bir tanesidir. Londra'nın güneydoğusunda yer alan Lewisham, farklı etnik grupların oluşturduğu 250 bine yakın nüfusa (2005 yılı istatistiklerine göre) sahiptir. Lewisham halkının yaklaşık yüzde 10'unu Türkler oluşturmaktadır. Yerel Türk liderlerden edinilen bilgiye göre bölgede 20 bini aşkın Kuzey Kıbrıslı Türk, 5 bine yakın da Türkiye'den gelmiş Türk göçmen yaşamaktadır.

Betimleyici türden bir sosyolojik araştırma özelliği taşıyan bu çalışmanın temelini, araştırmacının Londra'da, Surrey Üniversitesi, Surrey Social Research Market çatısı altında, Londra Lewisham Belediyesi için yaptığı saha araştırmasının verileri oluşturmaktadır. Buna ilaveten araştırmacı, yörede yaşayan Türk halkı kanaat önderleri ile de yüz yüze görüşmeler gerçekleştirmiştir. Araştırmada, sahadan elde edilen bulgular, tarihsel bilgilerle de

* Bu çalışma, 18-20 Ekim 2012 tarihinde 3. Uluslararası Kıbrıs Sempozyumu'nda sunulan "İngiltere'de Yaşayan Kuzey Kıbrıslı Türk Göçmenlerin Sorunları:Londra-Lewisham Örneği" isimli bildiri geliştirilerek hazırlanmıştır.
¹Mersin Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Sosyoloji Bölümü, aliarslan@mersin.edu.tr
cimderaslan@hotmail.com

² Dicle Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü, sadettinbasturk@hotmail.com

³ Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Ortaöğretim Sosyal Alanlar Eğitimi Bölümü, Felsefe Grubu Eğitimi Anabilim Dalı Öğretim Üyesi, mehmet.karatas@gop.edu.tr

⁴ Siyaset Bilimci ve Siyaset Araştırmacısı, gultenb.arslan@hotmail.com

harmanlanarak, Kıbrıs meselesine ışık tutmak ve özellikle de Londra’da yaşayan Kıbrıslı Türkler’in sorunlarını, sosyolojik boyutlarıyla ortaya koymak hedeflenmiştir. Araştırmada metodolojik açıdan görüşme ve odak grup görüşmesi teknikleri kullanıldı.

Araştırmanın bulgularına göre, Londra Lewisham belediyesi sınırları içinde yaşayan Kıbrıslı Türk göçmenlerin öncelikli sorunları arasında etnik ayrımcılık, çocuklara-yaşlılara ve zihinsel engellilere yönelik bakım ünitelerinin yetersizliği, güvenlik, işsizlik ve çevre sorunları yer aldığı belirlenmiştir. Çocukların ve gençlerin karşı karşıya kaldıkları kültürel problemler ise konunun en önemli boyutunu oluşturmaktadır.

Anahtar Sözcükler: Dış Göç, Göçmen, Londra, Lewisham, Kuzey Kıbrıslı Türkler, Kuzey Kıbrıslı Türkler’in Sorunları.

SOCIOLOGICAL ANALYSIS OF THE MAJOR PROBLEMS OF THE TURKISH CYPRIOTS WHO LIVE IN LEWISHAM-LONDON

ABSTRACT

Lewisham is one of the major municipalities of London. Lewisham which is located in the Southeast area of London, has nearly 250 thousand population (according to statistics from the year 2005). The population consists of a large number of ethnic groups. The Turks constitute nearly 10 percent of the people of Lewisham. According to the information obtained from the local Turkish leaders, 20 thousand Northern Turkish Cypriots and 5 thousand Turkish immigrants come from Turkey live in the region.

This research was designed as a descriptive research. The main purpose of the research is to analyse the sociological dimensions of the major problems of the Turkish Cypriots who are living in the Lewisham in London. The data set of the field research which was realised by the researcher for the SSRM is used as the main data resource. Interview and focus group interview techniques were used for gathering the data.

According to the research findings, ethnic discrimination, security, unemployment, lack of maintenance units for the children, elderly and mentally disabled people and environmental problems can be counted among the major problems of the Turkish Cypriots who are living in the Lewisham

Key Words: External Migration, Immigrant, London, Lewisham, North Cypriot Turks, Major Problems of North Cypriot Turks.

GİRİŞ

İnsanların, insan topluluklarının ve toplumların içinde buldukları sorunları araştırmak, onlara çözüm yolları üretmeye çalışmak sosyologların en temel mesleki görev ve sorumluluklarındandır. Gerektiğinde bu ilgi yakın çevreden başlayıp uzak çevreye doğru uzanmalı, ülke sınırlarının dışına taşmalıdır. Yaygın ismi ile Kıbrıs sorunu da böylesi temel sorunlardan bir tanesidir. Bu sorunun temeli tarihin derinliklerine kadar uzanır. Akdeniz'in bu güzel adası tarihin her döneminde büyük güçlerin ilgi ve dikkatini çekmiştir. Bu oldukça güzel ancak jeopolitik ve jeostratejik açıdan da bir o kadar önemli toprağı yurt edinmenin bedeli, Kıbrıs'ta yaşayanlar için oldukça ağır olmuştur. Bu hususta en büyük bedel ödeyen de Türkler, özellikle Kıbrıslı Türkler olmuştur. Kıbrıs'taki Türk toplumu, adanın yerlisi Türkler ile Türkiye'den göç etmiş Türkler'den oluşur (Arkonaç, 2012: 59-60). Günümüzde Kıbrıs sorunu denildiğinde ilk akla gelen, Kıbrıslı Türk toplumunun yaşamakta olduğu ve büyük güçler tarafından neredeyse çözümsüzlüğe mahkûm edilmiş sorunlar gelmelidir.

Kıbrıs sorunu denkleminin önemli bir bileşenini de Kıbrıs dışında yaşayan Türkler oluşturur. Günümüzde Kıbrıs sorunu ve Kıbrıslı Türkler'in yaşadıkları sorunlar, duyarlı bir sosyologun gözden ırak tutamayacağı boyutlara ulaşmıştır. Bu realiteden yola çıkarak çalışmada, Kıbrıs dışında yaşayan Kıbrıslı Türkler ve sorunları ele alındı. Araştırma evreni olarak da İngiltere-Londra seçildi. Zira Kıbrıs sorunu denildiğinde ismi dikkate alınması gereken faktörlerden, sorunun önemli uluslararası parametrelerinden biri de İngiltere'dir. Tarihsel ve diplomatik sebeplerden dolayı, Kıbrıs dışında yaşayan Kıbrıslı Türkler'in önemli bir bölümü İngiltere'de yaşamaktadır.

Kıbrıs dışında ve özellikle de İngiltere'de yaşayan Kıbrıslı Türkler'in önemli bir bölümünü, 1950'li yılların ikinci yarısından sonra adada yaşanmaya başlayan ve 1960'lı ve 1970'li yıllarda had safhaya ulaşan olaylar sebebiyle ülke dışına göç etmiş olan bireyler oluşturur. Gümüş (1996: 243)'ün de belirttiği gibi göç fiziki, sosyal, kültürel ortamlar arasında yer değiştirme olayı; göçmen ise bu hareketi gerçekleştiren birey, bireyler ya da gruplardır. Göç olayı ülke sınırları içinde yer değiştirme şeklinde olabileceği gibi, ülke sınırlarını aşan uluslararası göç şeklinde de gerçekleşebilir (Akan, 1996: 521). Kıbrıs Adası'ndan ülke dışına doğru yaşanan göç uluslararası bir göç mahiyetindedir. Ülkeye ve Kıbrıs Türk halkına uzun yıllardan beri haksız yere uygulana gelen zulüm ve uluslararası

ambargo da, bu göçü körükleyen önemli bir faktördür. Kıbrıslı Türklerin göç ettiği ülkelerin başında özellikle İngiltere, Avustralya ve Türkiye yer alır.

TARİHSEL SÜREÇ İÇİNDE KIBRIS VE KIBRIS SORUNU

Kendi çok büyük olmamakla birlikte, dünyadaki jeopolitik ve jeostratejik önemi en büyük kara parçalarından biridir. Binlerce yıldan beridir çok sayıda kültür ve uygarlığa ev sahipliği yapmış olan bu ender ada, tarihin hemen her döneminde büyük mücadelelere sahne olmuştur. Günümüzde önemi her geçen gün daha da artan adanın üzerinde iki devlet hüküm sürmektedir. Ada'nın güneyi Rumların kontrolünde, kuzeyi ise Türklerin egemenliğindedir. Kıbrıs Adası, sahip olduğu jeopolitik ve jeostratejik öneminden dolayı Tarihte de büyük devletlerin hükümlerlik mücadelesi verdiği bir alan olmuştur.

Köklerini tarihin derinliklerinden alan Kıbrıs Meselesi, 21. yüzyıla gelindiğinde, çok daha karmaşıklaşmış ve neredeyse çözümü imkânsız hale gelmiştir. Sosyo-politik boyutu ağır basan problemin daha anlaşılır gelmesi ve Ada'nın dünya üzerindeki konumunun da iyi anlaşılması gerekir. Bu nedenle çalışmanın başlangıcında adanın coğrafi, tarihi ve sosyal özellikleri ile ilgili kısa bir bilgi vermek yararlı olacaktır.

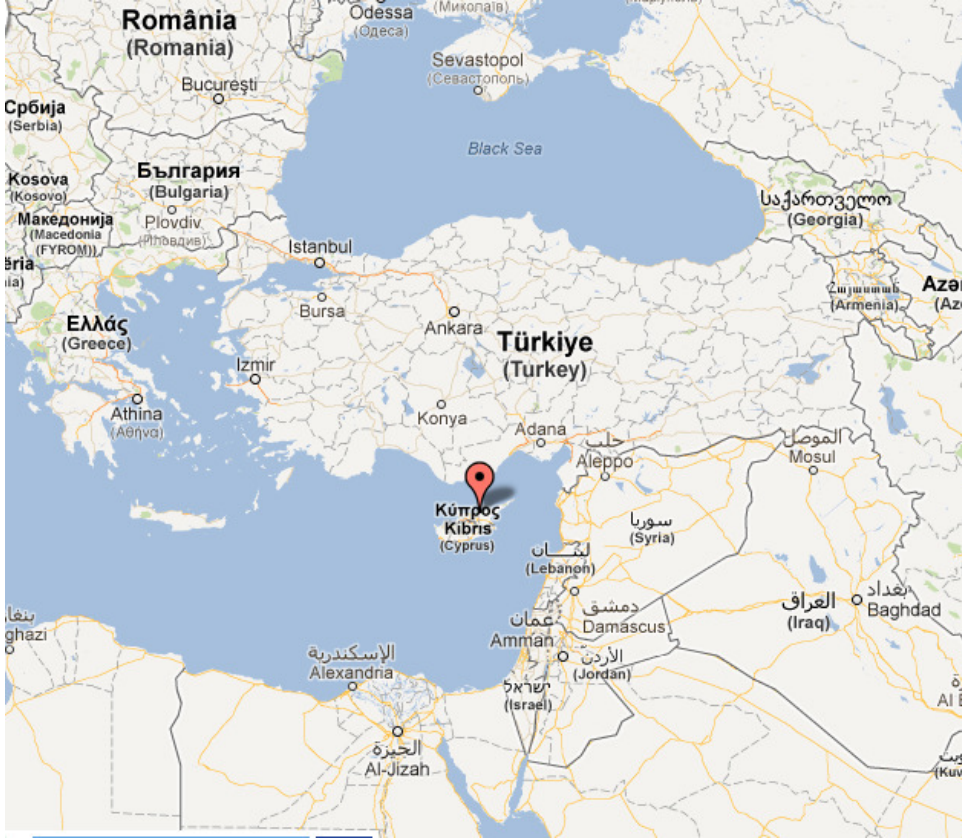
Kaynak: *maps.google.com*

Kaynak: www.kibris.gen.tr

Sicilya ve Sardinya'dan sonra Akdeniz'in üçüncü büyük adası konumunda bulunan Kıbrıs Adası, yer küre üzerinde Güneybatı Asya'da 34.33 ve 35.41 Kuzey enlemleri ve 32.23 ve 34.55 Doğu boylamları arasında yer alır. Kuzeyinde yer alan Türkiye'ye uzaklığı 65 km'dir. Doğusunda yer alan Suriye'den uzaklığı 112 km, İsrail'den uzaklığı 267 km ve Lübnan ile arasındaki mesafe ise 162 km'dir. Güneyinde yer alan Mısır'a uzaklığı 418 km'dir. Kuzeybatısındaki Yunanistan ile arasındaki mesafe ise 965 km'yi bulur (Vikipedi, 2012-a).

Akdeniz İklimi'nin hüküm sürdüğü adanın yüzölçümü 9.251 km²'dir. İçinde çok az da olsa İngiliz, Ermeni ve Marunî topluluklarının da bulunduğu adanın nüfusunun yüzde 71'i Rum, yüzde 29'u ise Türk'tür. En büyük şehri Lefkoşa'dır. 803.147 kişinin yaşadığı adada ortalama nüfus yoğunluğu 90 kişi/km²'dir. Dağ sıraları Kıbrıs adasının kuzeyinde ve güneyinde oldukça geniş bir alan kaplar. Ada'nın en yüksek tepesi Beşparmak dağlarındaki, 1024 metre yüksekliği olan Selvili Tepesi'dir. Yılın en sıcak ayı Temmuz, en soğuk ayı ocak ayıdır. Ağırlıklı olarak Doğu Akdeniz yağış rejiminin hüküm sürdüğü adada yazlar kurak ve sıcak, kışlar ılık ve az yağışlı geçer. Bununla birlikte iç kesimlere doğru karasal iklimin özelliklerini de gözlemlemek mümkündür (Atasoy, 2011: 30). Ada'nın genel bitki örtüsü, Akdeniz İklimi'nin tipi bitki örtüsü turuncgiller, zeytingiller, makilik ve bodur ağaçlardan oluşmakla birlikte; doğal ortamda 150 farklı türde yaklaşık 1900 çeşit çiçekli bitki yetişir. Ormanlarında yaygın olarak yetişen başlıca ağaç türleri çam, servi, meşe ve okaliptüstür.

Kaynak: <http://www.turkiye-rehberi.net/kuzey-kibris-haritasi.asp>

Öte yandan Kıbrıs'ta ilk insan yerleşiminin izleri, tahmini olarak MÖ. 10000 yıllarına kadar inmektedir. Kıbrıs'ın ilk yerleşimcilerinin Anadolu üzerinden gelen insanlar olduğu ve bu insanların kıyı bölgelerinde toplu yerleşim bölgeleri kurdukları düşünülmektedir. Kıbrıs'ta MÖ 3000 yıllarında bakır madeninin çıkarılması ile birlikte insanlar bu madeni işlemeyi öğrenerek günlük hayatta kullanılabilecek aletler yapmaya başlamıştır. Ada'da ticari hayat Mısır, Suriye, Filistin üzerinden Mezopotamya halklarının adaya gelmeye başlaması ile canlılık kazanmıştır. Demir Çağı'nda üretilen ve kullanılan aletlerin ve eserlerin çoğunun Anadolu kaynaklı olduğu vurgulanır.

Kıbrıs adasında insanlar M.Ö. 1500 yıllarına kadar müstakil yapılı mahalli idareler şeklinde yaşamaktaydı. Ada, takip eden süreçte Mısır İmparatorluğu'nun egemenliğine girmiş olmakla birlikte, yüz yılı aşkın bir süre M.Ö. 1320'ye kadar Hititler ve Mısırlıların mücadelelerine sahne olmuştur. Bu tarihten itibaren MÖ. 1200'li yıllara kadar ise Hititler idaresi altında kalmıştır.

Kaynak: *maps.google.com*

M.Ö. 1000-709 tarihleri arasında adada bulunan kolonilerin hâkimiyeti Fenikelilerin elindedir. M.Ö. 709'da ise Asurlular Kıbrıs'ı ele geçirdiler ve adadaki hâkimiyetini M.Ö. 669'a kadar sürdürdüler. Takip eden süreçte Mısır, Pers ve Makedonya İmparatorluğu'nun hükümlerine girdi. Daha sonraları Romalıların, bazen Mısırlıların, Bizanslıların, Arapların egemenliğinde de kalmış olan adada hâkimiyet tam bir kaynayan cadı kazanına dönüşmüştür. Adanın yönetimi birçok kez el değiştirmiştir. Müslümanlığın ilk kalıcı izleri M.S. 649 yılında görülmeye başlasa da asıl kalıcı etki Osman bin Affan halifeliği döneminde, Muaviyen Şam'da Suriye Eyaleti valisi iken, MS 654'te Emeviler'in adayı fethetmesiyle görülmeye başlanmıştır (Vikipedi, 2012-a).

Egemenliği On dördüncü yüzyıldan itibaren Cenevizlilerin, Memlûkluların ve Venedikliler arasında el değiştiren Kıbrıs, 1571 yılında Osmanlı İmparatorluğu tarafından fethedilmiştir. 1531 – 1540 yılları arasında Kıbrıs'ın nüfusu 197.000 kişi olup, bu nüfusun 70.050'si "pariçi" olarak adlandırılan ve haftanın belirli günlerinde toprak sahiplerinin tarlalarında çalışmak zorunda olan kölelerden, 95.000'ni de köylülerden oluşmaktadır. Ada Venediklilerin sömürge yönetimi altında olduğu bu dönemde halk, üretiminin üçte birinin Venedikli feodal beylere vermek zorundaydı. 1570–1571 yılları arasında, Osmanlı –Venedik Savaşları'nın yaşandığı dönemde Kıbrıs halkının bir bölümü ada dışına kaçmış bir bölümü de dağlara sığınmıştır. Osmanlı İmparatorluğu, kısa sayılabilecek bir sürede adada barışı

sağlamış, köleliğe son vermiş ve Ada'dan ayrılan halkın geri dönmesi için gayret sarf etmiştir. Lala Mustafa Paşa fetih sonrasında adada 3379 asker bırakmıştır. Askerlerin bir kısmı sonrada ailelerini de yanına almıştır. Bu yıllarda adadaki 900 civarındaki yerleşim biriminde 150 bine yakın kişi yaşamaktaydı. Kilometre kareye 16 kişinin düştüğü 1570'li yıllarda, adada demografik dengeyi sağlamak ve yoğunluğu arttırmak isteyen devlet, Kıbrıs'ta yaşamak isteyenlere her türlü yardım ve kolaylığı sağlamıştır. 1572–1581 yılları arasında adaya Anadolu'dan yaklaşık 8 bin hane ve 40 bin kişi gönderilmiştir. 1777 yılında toplam 84.000 civarında bireyin yaşadığı adada, nüfusun 47.000'ini Türkler, 37.000'ini de Rumlar oluşturmaktaydı (Atasoy, 2011: 32).

Harita: Piri Reisin Kıbrıs Haritası

Kaynak: Vikipedi 2012, <http://tr.wikipedia.org/wiki/K%C4%B1br%C4%B1s>

Sömürgelerine giden yolları kontrol altında tutabilmek için üs arayışı içinde olan İngiltere için Kıbrıs Adası bulunmaz kaftan olmuştur. 1878 yılında, Osmanlı'dan “Ruslara karşı yardım” vaadiyle yıllık yaklaşık 92.000 altın karşılığında, İngiltere tarafından, Kıbrıs Sözleşmesi ile kiralanmış olan Ada, 1914 yılında İngiltere tarafından ilhak edilmiştir. Yapılan anlaşmaya göre adanın mülkiyeti Osmanlı İmparatorluğu'nda kalacak, yönetim ise İngilizlerin elinde olacaktı. Ancak 1914 yılında, Birinci Cihan Harbi'nde Osmanlı İmparatorluğu'nun İngilizlere karşı Almanların yanından yer alması gerekçe gösterilerek, ada İngiltere tarafından ilhak edilmiştir.

KIBRISLI TÜRKLER VE KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ (KKTC)

Daha önce de vurgulandığı gibi Kıbrıs'taki Türk varlığı, kökenini tarihin derinliklerinden alır. Bununla birlikte araştırma konusu, 1950'li yılların ikinci yarısından itibaren yaşanan sosyo-politik olaylarla yakından ilgili olduğu için, o günden bugüne yaşananlara kısaca değinmek faydalı olacaktır. Yaşanan bu olayları tetikleyen ve cennet adayı 1960'lı 1970'li yıllarda kan gölüne çeviren, aşırı Rum milliyetçilerinin “enosis hayali” olmuştur.

Ada'da Kıbrıslı Rumların kurduğu EOKA örgütünün, 1955'ten itibaren başlangıçta İngiliz kuvvetlerine yönelik başlayan silahlı eylemleri; İngilizlerin kontrolü sağlamada yetersiz kalmasının da etkisiyle devamında, “enosis” isteyen Rumlar'ın adada yaşayan Türkler'e yönelik kanlı eylemlerine dönüşmeye başladı. 1956 yılında başlayan süreçte, Ada'daki işgalci güç konumundaki İngiltere, Kıbrıslı Türkler'in Ada'daki özerklik ve öz yönetim haklarını kabul etmiştir (Safty, 2001: 2). 1974 yılında Türk Silahlı Kuvvetleri'nin gerçekleştirdiği harekâtla adaya geçici de olsa barış ve sükûnet geldi. Adanın kuzeyinde Kıbrıs Türk Federe Devleti kuruldu. 15 Kasım 1983 tarihinde de bu devlet Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC)'ne dönüşmüştür. Daha net bir ifadeyle, 15 Kasım 1983'te, Kıbrıs Türk Federe Devleti meclisi, Self-determinasyon hakkını kullanarak oybirliği ile aldığı bir kararla, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ni ilan etmiştir. KKTC'nin kurucu cumhurbaşkanı Rauf Denktaş'tır.

Ada Türkler'e karşı artan Rum saldırılarının bir sonucu olarak, 1963 yılında, Birleşmiş Milletler denetiminde Başkent Lefkoşe'de çekilen Yeşil Hat ile, Türkler ve Rumlar arasında ikiye bölünmüş durumdadır. Avrupa Birliği'nin, Rum kesimini, Türkler'in adadaki yüzlerce yıllık varlığını hiçe sayarak, birliğe tam üye statüsünde alması, adanın bu bölünmüşlüğüne daha da kalıcı hale getirmiştir (Ahmad, 2001: 1). Müslüman Kıbrıslı Türkler'in yaşadıkları bir bakıma, Müslüman Filistinlilerinkine oldukça benzer. Yaşanılan siyasi, toplumsal ve ekonomik problemler birbirini oldukça andırır. Her iki halk da tarihin derinliklerinden bu yana çatışmasız, ambargosuz, haklarının teslim edilip varlıklarının tanındığı günlerin özlemi içindedirler (Safty, 2001: 1).

Öte yandan, Rumların “enosis hayalinin” 1974'de bittiğini artık, bazı akli başında Yunan ve Rum akademisyen ve politikacılar da görmektedir. Örneğin 2002 yılında Yunan Dışişleri Bakanı Yorgo Papandreu, Kıbrıs'ta Enosis hayalinin 1974'de bittiğini hatırlatarak

“Türkler nasıl Rum Cumhurbaşkanı kabul edecekse Rumlar da Türk Cumhurbaşkanı kabul edecekler” şeklinde beyanat vermiştir (Hürriyet Gazetesi 2002). Zaman zaman böylesi akliselim sahibi sesler duyulsa da, bununla birlikte adada sular, yakın gelecekte kolay kolay durulacağı hiç benzememektedir.

Rumların, AB'nin büyük biraderlerince, uluslararası anlaşmalar hiçe sayılarak, Avrupa Birliği'ne alınmış olması da sorunu çözümsüzlüğe mahkûm etmiştir. Türkiye'nin de üyesi olmadığı bir uluslararası birliğe, Kıbrıs Rum Kesimi'nin tam üye statüsünde kabul edilmesi; böylesi politik meselelerde, Kıbrıs sorununun çözümünün yeni bir problem çözme yolu (Hugg, 2001: 93) modeli olma olasılığını da suya düşürmüştür. Avrupa Birliği'nin, adadaki Türk varlığını neredeyse yok sayarcasına, Kıbrıslı Rumlar'ı birliğe dâhil etmesi, kökeni tarihin derinliklerine dayanan problem ile ilgili bir bakıma, muhtemel en kötü senaryonun gerçekleşmesi (Hugg, 2001: 93) olarak da görülebilir. Yaşananlar, Avrupa Birliği bayrağının adaya, en azından adada yaşayan Kuzey Kıbrıslı Türklere refah ve barış getirmediğini bütün çıplaklığı ile gözler önüne sermektedir.

Konuya burada bir virgül koyup günümüzde adadaki Türk gerçeğine, bir göz atmak gerekir. Lozan anlaşmasını müteakip dönemde ve özellikle de Eoka terör eylemlerinin had safhaya ulaştığı 1963–1974 yılları arasında ada dışına doğru çok büyük bir dış göç hareketi yaşanmıştır. 1990 nüfus sayımı sonuçları, Kıbrıs'tan yalnızca Türkiye'ye göç edenlerin

sayısının 200 bine ulaştığına işaret etmektedir (Atasoy, 2011: 35-36). Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin nüfusu, 2006 genel nüfus sayımına göre 265,100 kişidir. 2011 yılında ise ülke nüfusu 294.906 kişiye ulaşmıştır. Ülke nüfusunun yaklaşık yüzde 99'u Müslüman'dır. Ülkede zorunlu temel eğitim 5 - 15 yaş arası bireyleri kapsar ve ücretsizdir. KKTC'nin toplam yüzölçümü 3355 km² olup bu yaklaşık olarak adanın üçte birine tekabül eder. Yaklaşık olarak ada sahillerinin yarısı KKTC sınırları içerisindedir.

Ülke genelinin yaklaşık 20'sini ormanlık alanlar oluşturur. Tipik Akdeniz ikliminin hüküm sürdüğü Kıbrıs'ta yazları uzun ve kurak, kışları kısa ve yağmurlu geçer. Yıllık ortalama sıcaklık 19°C'dir (66°F) olduğu ülkede, yaz ortası sıcaklık 40°C (105°F) civarında seyrederek. Kışları oldukça ılık ve yumuşak geçer. Yıllık ortalama 500 mm yağmur düşen Kıbrıs, coğrafi konumu nedeniyle, Afrika ve Doğu Avrupa arasında kuşların konaklama ve yumurtlama merkezi konumundadır. Adada bulunan 350 türden 7 türü endemiktir. Kuzey Kıbrıs'ın eşsiz güzellikteki sahilleri, Akdeniz'de nesli tükenmekte olan “caretta caretta” ve “chelonina mydas” kaplumbağalarına, yuva ve yumurtlama merkezi olarak da görev yapar (Kıbrıs.gen.tr, 2012).

Ülkede eğitim veren üniversite sayısı artmakta olup, yüksek öğretim öğrenci mevcudu 50 bine yaklaşmıştır (Vikipedi, 2012-a). KKTC'de öğrenim gören öğrencilerin büyük çoğunluğunu başta Türkiye olmak üzere, onlarca başka ülkelerden gelen öğrenciler oluşturur. Ekonomisi kamu sektörünün öncülüğünde ağırlıklı olarak ticaret, turizm ve eğitimle beraber tarım ve imalat sanayinden oluşmaktadır. KKTC'deki kişi başına düşen milli gelir, 2008 yılı itibariyle 16.158 Amerikan Doları'dır.

Son günlerde günlük hayatımızda “Kıbrıs” ismini, sıklıkla ve hiç de kendi güzelliğine yakışmayacak bir şekilde “sorun” sözcüğü ile birlikte işitiriz: Kıbrıs Sorunu. Kıbrıs ismini sorun sözcüğü ile birlikte anılır hale getiren aslında, bu sorununun yaratılmasında büyük ölçüde söz sahibi olan küresel güçlerdir. Kıbrıs sorunu dün olduğu gibi bugün de, büyük küresel güçlerin küresel oyunlarının Doğu Akdeniz ayağını oluşturmaktadır. Çözülme yerine, çözümsüzlüğe mahkûm etmek istercesine küresel güçler tarafından kışkırtılan bu sorun, Güney Kıbrıs'ın Avrupa Birliği'ne alınmasıyla farklı bir boyut kazanmıştır (An, 2003).

Kıbrıs Türklerinin önemli bir bölümü, 1955 yılından itibaren, adada yaşamaya başlayan olaylara bağlı siyasi ve ekonomik sebeplerle ülke dışına göç etmişlerdir. Ülkeye ve halka uzun yıllardan beri haksız yere uygulana gelen zulüm gibi uluslararası ambargo da, bu

göçü körükleyen önemli bir faktördür. Kıbrıslı Türklerin göç ettiği ülkelerin başında özellikle İngiltere, Avustralya ve Türkiye yer alır. Çalışmada ağırlıklı olarak Webercil aktör temel alınmıştır (Çelebi, 1996). Bu bağlamda göç eylemini gerçekleştiren, bir yere göçmüş olan aktörün/aktörlerin yaşadığı sorunlar ön plana çıkarılmıştır. Daha net bir anlatımla araştırmada, başlangıçta değinilen sebeplere bağlı olarak İngiltere'ye göç etmiş olan ve özellikle de Londra civarına yerleşmiş olan Kıbrıslı Türklerin yaşadığı problemlerin incelenmesi hedeflendi.

Özellikle de İngiltere'nin başkenti Londra'nın güneydoğusunda yer alan Lewisham belediyesi sınırları içinde yaşayan ve sayıları 20.000'i aşan Kıbrıslı Türklerin sorunları incelenmiştir. Daha net bir ifadeyle çalışmada, orada yaşayan kardeşlerimize yıllar öncesinden vermiş olduğumuz sözümüzü tutmaktır: Kıbrıs ve Türkiye dışında yaşayan önemli sayıda Kıbrıs Türkü olduğu gerçeğini bir kez daha kamuoyuna hatırlatıp konuyu gündeme getirmek ve bu kardeşlerimizin sorunlarına dikkat çekmektir.

LONDRA-LEWİSHAM'DA YAŞAYAN KIBRISLI TÜRKLER'İN SORUNLARI

Lewisham semti, Londra'nın güneydoğusunda, 1965 yılında Lewisham ve Deptford semtlerinin birleştirilmesi sonucu oluşturulmuş bir semttir. Bünyesindeki mahalleler: Bell Green, Bellingham, Blackheath, Brockley, Catford, Crofton Park, Deptford, Downham, Forest Hill, Grove Park, Hither Green, Honor Oak, Honor Oak Park, Ladywell, Lee, Lewisham, Lower Sydenham, New Cross, New Cross Gate, St John's, Southend, Sydenham, Upper Sydenham'dır. Etnik açıdan semtte yaşayanların yüzde 65,9'unu Beyazlar, yüzde 23,4'ünü Zenciler, yüzde 3,8'ini Güney Asyalılar, yüzde 1,4'ünü Çinliler oluşturur (Vikipedi, 2012-b).

Haritada da görüldüğü gibi Lewisham, dünyanın en önemli megapollerinden biri olan Londra'nın güneydoğusunda yer alan belediyedir. Çok sayıda farklı etnik grubun ve kültürün bir arada yaşadığı kentsel bir yerleşim birimidir. Bu yerleşim alanında 250 bini aşkın birey yaşamaktadır. Lewisham'da yaşayanların yaklaşık yüzde 10'unu da Türkler oluşturmaktadır. Yerel Türk liderlerden edinilen bilgiye göre bölgede 20 bini aşkın Kuzey Kıbrıslı Türk, 5 bine yakın da Türkiye'den gelmiş Türk göçmen yaşamaktadır.

Harita: Londra Belediyeleri ve Lewisham

İkibinli yılların başında yapılan araştırmalar, İngiltere’de, çoğunluğu da Londra ve civarında olmak üzere, 190.000’e yakın Kıbrıslı Türk yaşamaktadır (Canefe, 2002: 65). Bu büyük topluluğun 20.000’e yakını da Lewisham’da yaşamaktadır. Çalışmada, bu 20 bini aşkın kişinin yaşadığı problemlerden hareketle, günümüzde sayıları iki yüz bine yaklaşan, İngiltere’de yaşayan Kıbrıslı Türkler’in yaşadığı sorunlara dikkat çekmek hedeflendi.

Araştırmada metodolojik (Altunışık, 2004; Arseven, 1993) açıdan çoklu veri toplama tekniği kullanıldı. Daha önce de belirtildiği gibi çalışmanın temel veri kaynağını odaklanmış grup araştırması tekniği (Gilbert, 1993) oluşturmaktadır. Odak grup çalışması, Londra-Lewisham’da yaşayan Türkler içinden seçilmiş ve bu topluluk hakkında bilgi verebilecek özelliklerdeki bireylerin oluşturduğu bir grupta, Lewisham’da gerçekleştirilmiştir. Odak grup çalışmasında elde edilen verileri teyit etmek ve daha ayrıntılı verilere ulaşabilmek için buna ilaveten araştırmada, gözlem (Sencer, 1989) ve yüz yüze görüşme (Geray, 2006) tekniğinden de faydalanılmıştır. Odak grup görüşmesi sonrasında araştırmacı Lewisham’a üç kez daha giderek daha ayrıntılı veri toplama ve gözlem yapma imkânı buldu.

ODAK GRUP GÖRÜŞMESİ VE GÖRÜŞME GRUBUNUN TOPLUMSAL ÖZELLİKLERİ

Başta da belirtildiği gibi araştırmanın metodolojik temelini (Arslan, 2012) odak grup görüşmesi yolu ile elde edilen veriler oluşturdu. Kuzey Kıbrıslı kanaat önderlerinin de katıldığı odak grup görüşmesi Londra Lewisham’da gerçekleştirildi. Uygun fiziksel ortamda, gerekli teknik donanım sağlanıp, sesli ve görüntülü kayıt hususunda katılımcıların da oluru alındı. Güven ortamının etkin bir şekilde tesis edilip, herkesin fikirlerini özgürce ifade edebileceği sosyal-psikolojik iklim sağlandıktan sonra odak grup görüşmesi gerçekleştirildi.

Gruptaki katılımcılardan herkese, mümkün olduğunca eşit söz imkânı verilmeye çalışıldı. Görüşme araştırmacının moderatörlüğünde ve kontrolünde gerçekleştirildi. Görüşmenin ardından, daha geniş katılımlı bir grup ile, Kuzey Kıbrıslı bir kanaat önderinin lokantasında enformel bir yemekli toplantı daha gerçekleştirildi. Grubun ricası üzerine kayıt yapılmadığı bu ortamda, son derece samimi ve sıcak bir atmosfer oluştu. Sohbetin akşamın geç saatlerine kadar sürdüğü bu toplantıda da, formel toplantıda elde edilen verilerin teyidi ve daha detaylandırılması sağlanmış oldu.

Odak grup görüşmesine katılacak bireyler özenle seçilip, Lewisham’da yaşayan Kuzey Kıbrıslı Türkler’i mümkün olduğunca temsil edebilecek kabiliyette bir görüşme grubu oluşturulmaya çalışıldı. Bu bağlamda, profesyonel destek de alındı. Görüşme grubu toplam 11 kişi olarak dizaynedildi. Görüşme grubu oluşturulurken cinsiyet ve yaş faktörüne ayrı bir itina gösterildi. Zira bölgede yaşayanların ağırlıklı genç ve orta yaşlı bireylerden oluştuğu gözlemlendi. Görüşmeye altı erkek, beş de kadın katıldı. Katılımcıların yaşlarının 34 ile 48 arasında değiştiği grubun ortalama yaşı 40,5’tir. Medeni durum bakımından da evli ve sorumluluk sahibi bireyler seçildi. On bir katılımcıdan onu evli biri de duldur.

Görüşme grubu oluşturulurken bireylerin mesleki özellikleri de dikkate alındı. Yapılan enformel görüşmelerde ve yerinde gözlemlerde, Lewisham’da yaşayan Kıbrıslı Türkler’in önemli bir çoğunluğunu esnaf ya da zanaatkâr olarak nitelendirilebilen küçük işletme sahiplerinin oluşturduğu dikkati çekmişti. Kıbrıslı Türkler’in mesleki uğraşları ile ilgili olarak Canefe (2002: 65) de benzer saptamalar da bulunur. Daha net bir ifadeyle İngiltere’de yaşayan Kıbrıslı Türkler’in uğraşları arasında manavlık, toptan ya da perakende bakkaliye, ayakkabıcılık, taksi şoförlüğü, kuru temizlemecilik, lokanta işletmeciliği, kuaförlük, terzilik gibi meslekler önemli bir yer tutmaktadır. Bu realiteyi de dikkate alarak araştırmada, yörede yaşayan insanlarla daha sık ve yüz yüze etkileşim içinde olan manav, kuru temizlemeci, lokanta işletmecisi gibi meslek sahibi bireylerin de tartışma grubunda yer

alması için özel bir çaba sarf edildi. Ayrıca iki öğretmen ve bir de yönetici ile görüşüldü. Bireylerin aile yapısı bakımından da bölgede yaşayan hedef kitleyi temsil etmesi hedeflendi. Bu bağlamda görüşülen kişilerin ortalama çocuk sayısı 2’dir.

Görüşme grubuna katılanların köken olarak Kuzey Kıbrıslı olmasına ayrı bir itina gösterildi. Görüşlerine başvurulacak bireyler ağırlıklı olarak, uzun yıllardan beridir Lewisham’da yaşayanlar arasından seçildi. Bununla birlikte, Lewisham’a gelememiş ve henüz kendi hayat düzenini tam olarak kurmamış bireylerle de görüşüldü. Bu bağlamda, Lewisham’da beş ya da daha kısa süreden beri yaşayan 2 kişi ile görüşüldü. Ayrıca 20 yıl ya da daha fazla süreden beridir Lewisham’da yaşayan 4 kişi ile; 30 yıl ya da daha fazla süreden beridir Lewisham’da yaşayan 4 kişi ile ve 13 yıldır bölgede yaşayan bir kişi ile görüşüldü.

LONDRA LEWISHAM’DA KUZEY KIBRISLI TÜRKLER’İN SORUNLARI

Lewisham’da yaşayan Kıbrıslı Türkler belediyenin verdiği hizmetlerden orta düzeyde bir memnuniyet içindedirler. Verilen hizmetleri, özellikle Londra’nın öteki belediyeleri ile kıyaslandığında tatmin edici bulmaktadırlar. Fakat bununla birlikte hizmetlerin, niteliksel durumunun daha iyi olabileceğinin beklentisi içindedirler. Belediyeden aldıkları hizmetleri genel olarak değerlendirdiklerinde, yüz üzerinden ortalama 60 gibi geçer bir not vermektedirler. Bununla birlikte Kıbrıslık Türk topluluğu olarak belediyeden, kendi topluluklarına da, öteki bazı azınlık gruplarına verildiği gibi, bazı hizmetlerin hem nitelik ve hem de nicelik bakımından daha üst düzeyde verilmesini beklemektedirler. Topluluk içinde, Kıbrıslı Türkler’e yönelik verilen hizmetlerin, öteki toplulukların gerisinde kaldığı inancı hâkimdir.

Yapılan görüşmelerde, Türkler’in yaşadığı en temel sorunun etnik ayrımcılık olduğu, sıklıkla ve üzerine basılarak dile getirilmiştir. Bireyler bölgede yaşayanlar arasında, hissedilir düzeyde bir etnik ayrımcılığın yaşandığını dile getirmektedirler. Bu ayrımcılığın, özellikle zencilerin (siyahların) lehine olduğunu vurgulamaktadırlar. Bölgede yaşayan Türklerin son derece uyumlu ve kurallara uyma hususunda hassasiyet gösteren bireyler olduğunu, topluluk içinde suç oranlarının son derece düşük olduğunu dile getirmektedirler. Sessiz, sakin, çalışan ve üretken, kendi halinde bireyler olmalarının ödüllendirilmek yerine cezalandırıldığını, negatif etnik ayrımcılığa tabi tutulduklarını düşünmektedirler. Topluluk içinde sözü dinlenen önemli isimlerden biri bu konuyu şöyle dile getirir:

“Biz Türk cemaati olarak, Lewisham’daki en büyük etnik azınlık gruplarından birisiyiz. Yerel hükümete en çok vergi veren topluluklardan biri olmamıza rağmen, en az hizmet alan grup durumundayız. Belediye meclisindeki bazı kişiler Türkler’e karşı, negatif ırk ayrımcılığı yapıyor. Oysa biz bölgede yaşayan en uyumlu, en sessiz ve sakin etnik grubuz. Herkes işinde gücünde. Gürültüyü, patırtıyı, şamatayı sevmeyiz. Kırıp, döküp isyan etmeyiz. Belediye Meclisi bunu iyi biliyor. Bunu iyi bildiği içinde, bize ötekilere oranla daha az hizmet vermekte bir beis görmüyor. Şimdi zenciler (siyahlar), Lewisham’da ayrıcalıklı etnik grup konumundalar. Çünkü onlar geçmişte verdikleri mücadelenin semeresini şimdi fazlasıyla alıyorlar. Onlar her türlü hakka fazlasıyla sahipler. Türk cemaati olarak bizim durumumuz, Hindistanlılardan ve Vietnamlılardan bile daha kötü. Bizim hatamız sessiz, sakin ve uyumlu olmak herhalde!...”

Bölgede yaşayan Kıbrıslı Türkler’in yaşadıkları bir diğer önemli sorun da bakıma muhtaç bireylerin bakımında yaşadıkları zorluklar ve sıkıntılardır. Görüşülen bireylerin, bu sorunu en büyük ikinci sorun olarak dile getirmeleri dikkat çekicidir. Öyle görünüyor ki, çoğunluğu çalışan bireyler bakıma muhtaç çocukların, yaşlıların ve ruhsal sağlık sorunları olan bireylerin bakımında profesyonel desteğe ihtiyaç duymaktadırlar. Bir kanaat önderinin bu konuda söylediği şu sözler oldukça dikkat çekicidir:

“Biz para ya da hibe istemiyoruz. Sadece dört tane sosyal hizmet uzmanı kadrosu istiyoruz. Fakat bu kadrolara Türkler ya da Türk topluluğunun yaşamakta olduğu sorunları bilen kişiler atanmalıdır. Her bir sosyal çalışmacı ayrı bir problem ile doğrudan görevlendirilmelidir. Eğer bu problem çözümlerse, geriye kalan problemler kendiliğinden çözüm yoluna girecektir. ...”

Görüşmelerde sıklıkla dile getirilen bir diğer problem de, bölgede son dönemlerde suç oranlarından önemli bir artış yaşanmaya başladığıdır. Bu durum ile bağlantılı olarak da bölgede yaşayan Türkler’in güvenlik kaygıları içinde oldukları dile getirilmiştir. Katılımcıların çoğunluğu, bölgenin daha güvenli ve yaşanabilir bir mekân haline getirilmesi için yapılması gerekenler olduğunu vurgulamaktadırlar.

Görüşülen kişilerin önemli bir çoğunluğu, bölgede işsizliğin önemli bir probleme dönüşme yolunda seyrettiğini vurgulamıştır. Bu sorunun birçok öteki sosyal problemi de tetiklediğine dikkat çeken katılımcılar, bölgede kalifiye elemana ihtiyaç duyulduğunu da

vurgulamışlardır. Bu bağlamda, ihtiyaçlar tespit edilerek bireylere meslek edindirme kurslarının verilmesinin gerektiğini, bu problemin azaltılmasına paralel olarak bazı öteki problemlerin (güvenlik problemi gibi) de azalacağına dikkat çekmişlerdir. Bu bağlamda, çeşitli teşebbüslerinin de olduğunu ise bir topluluk lideri şöyle dile getirdi:

“Güney Londra Kıbrıs Türk Topluluğu olarak on yıl önce yerel hükümete gittik. ‘Bunlar bizim farklı kesimlerden oluşturduğumuz eğitim, sağlık, spor ve kadın gruplarımız. Biz para istemiyoruz. Sadece sizden iş birliği içinde çalışma desteği istiyoruz’ dedik. Aramızda, işçi sınıfından avukata, öğretmenden muhasebeciye Türk topluluğunun her kesiminden temsilciler vardı. Bizi dinleyince onlar da şaşırıldılar ve bize ‘ilk kez etnik grup geliyor ve bizden para istemiyor, sizinle çalışmaktan biz de mutlu olacağız’ dediler. Sonra ne oldu biliyor musunuz? Hiçbir şey!... On yıldan fazla bir süreden beridir umutlarımızı sömürdüler ve sömürmeye de devam ediyorlar. Bu konuda ne cesaretimiz ne de umudumuz kaldı!... Sürekli bunları dile getirmekten bıkkınlık geldi artık!...”

Belediyenin sağladığı sanatsal ve kültürel etkinliklere yönelik fazlaca bir sorunun yaşanmadığı dile getirilmiştir. Çevre temizliği konusunda da belediyenin yeterli hizmet verdiğini, fakat temizlik çalışanlarından kaynaklanan bazı sıkıntıların yaşandığını vurgulamışlardır. Bu çalışanların ayırım-kayırım yaptıklarını, hatta zaman zaman rüşvet aldıklarını, rüşvet verilmezse kendilerinin yaşadıkları sokakların temizliğinde gerekli itina ve titizliğin gösterilmediğini dile getirmişlerdir.

Ayrıca belediyenin sağladığı barınma imkânların da da hem niteliksel ve hem de niceliksel sorunlar yaşandığı dile getirilmiştir. Bir başka anlatımla belediyece tahsis edilen evlerin ihtiyacı karşılamada yetersiz kaldığı, mevcut olanlarının da standart ve kalitesinin tatmin edici düzeyde olmadığı düşüncesi yaygındır.

Öte yandan, bölgede yaşayan Türk azınlığı olarak yaşanan en önemli meselelerin başında dil ve kültür problemleri gelmektedir (Canefe, 2002: 60). Üç toplumun (Türk, Kıbrıs ve İngiliz toplumunun) (Canefe, 2002: 60-61) kültürel kalıpları arasında kalmış olan çocuklara ve gençlere Türkçe öğretimi konusunda sıkıntı yaşadıkları vurgulanmaktadır. Türklük, Kıbrıslılık ve Avrupa-İngiliz vatandaşlığı ile şekillenmiş kimliğe sahip olan yeni nesle Türk kültürünün örf, adet, gelenek, görenek gibi kültürel zenginliklerini öğretmede de

sorunlar yaşandığı sıklıkla dile getirilmiştir. Bu bağlamda topluluğun kendi içinde çeşitli çözüm yolları üretmeye çalışmakta, örneğin Türkçe dil kursları düzenlemektedirler.

İngiltere’de yaşayan Türk ve Müslüman Kıbrıslı gençlerin, bu çok boyutlu kimlik altında yaşadığı sorunların araştırılması ve bunlara kalıcı çözüm yollarının üretilmesi hayati önem taşımaktadır. Yaşanılan dil ve kültür zorlukları çocukların ve gençlerin okul hayatına da yansımakta ve bu durum, onların başarılarını olumsuz yönde etkilemektedir. Yalnızca bu sorunların değil, Kıbrıs ile ilgili hukuki, siyasi ve her türlü problemin çözümünde Kıbrıs’taki sosyal çevrenin maddî, manevî, tarihî ve ekonomik şartları dikkate alınması lüzumunu da gözden ırak tutmamak gerekir (Tamçelik, 2010: 9).

GENEL DEĞERLENDİRME VE SONUÇ

Araştırmada, günümüzün belki de en meşhur ve en önemli küresel diplomatik sorunlarından biri üzerinde duruldu: Kıbrıs Sorunu. Kökeni tarihin derinliklerine inen, küresel güçler tarafından belki de bilinçli bir şekilde çözümsüzlüğe mahkûm edilmiş bir sorun. Çalışmada bu sorunun ortaya çıkardığı sonuçların bir boyutuyla ilgilenildi. Daha net bir anlatımla bu sorunun bileşenlerinden biri üzerinde duruldu: Kıbrıs dışında yaşayan Kıbrıslı Türkler ve onların sorunları. Kıbrıs dışında yaşayan Türkler’in yalnızca Kıbrıslı Türkler ile sınırlı olmadığını da unutmamak gerekir. Çin’den, Orta Asya’nın derinliklerinden Avrupa içlerine, Bulgaristan’a, Yunanistan’a (Çakmak, 2008), Batı Trakya’ya (Çelik, 2010) kadar; Kuzey Irak’tan Suriye’den Amerika’ya Avustralya’ya kadar dünyanın dört bir yanında, çok geniş bir coğrafyada, milyonlarca Müslüman Türk’ün yaşadığı herkesçe bilinen bir gerçektir. Bir makalenin kapsamına böylesi büyük bir topluluğun sorunlarının sığdırılmayacağı da yine herkesçe aşikârdır. Bu sebeple araştırma çalışma alanı olarak, önemli büyüklükte bir Kıbrıslı Türk’ün yaşadığı Londra Lewisham seçildi. Bir başka anlatımla Lewisham’da yaşayan Kıbrıslı Türkler ile ilgili gözlem ve tespitlerden hareketle, Kıbrıs dışında yaşayan Kıbrıslı Türkler’in sorunlarına dikkat çekmek hedeflendi.

Yapılan araştırmanın bulguları, Lewisham’da yaşayan Kıbrıslı Türkler’in başta etnik ayrımcılık olmak üzere dil, eğitim, kültür problemleri gibi birçok sorunla baş etmeye çalıştığını göstermektedir. İşsizlik probleminin yanı sıra, yaşlıların, çocukların, zihinsel ve bedensel engellilerin bakımının da ayrı bir önem arz ettiği görülmüştür. Başta Avrupa Birliği ülkeleri olmak üzere Avrupa’nın dört bir yanında yaşamakta olan Türk çocukları ve gençleri

sosyalizasyon süreci içinde, başta okul, medya ve arkadaş çevreleri olmak üzere, aile dışındaki öteki çevrelerde, farklı toplumsal ve kültürel faktörlerin etkisine açık durumdadır. Bu gençler yaşadıkları toplumun hakim kültürünün yanı sıra kendi kültüründen de uzaklaşarak farklı alt kültürler de oluşturabilmektedirler. Yaşadıkları İşsizlik, ayrımcılık ve kendi kültürüne uymayan toplumsal yaşam gibi sorunlar, Türk gençlerini toplum dışına itebilmektedir. Bu durum ise genç kitlelerin suç ortamlarına itilmesi, marjinal grupların ağına düşmesi gibi olumsuzlukları da beraberinde getirebilmektedir (Bedirhan, 2009: 1-4). Farklı kültürel değerler ve normlar arasında sıkışmış kalmış olan bu çocuklara ve gençlere Türk dilinin ve kültürünün öğretimi hususu ise üzerinde özenle durulması gereken bir konudur. Tezcan'ın da işaret ettiği gibi, Türk kültürünün ve Türkçe'nin yurt dışında yetersiz öğretildiği bilinen bir gerçektir (Tezcan, 1996: 592). Yurt dışında uygulanan ya da uygulanacak eğitim ve kültür politikalarının, çocuk ve gençlerin milli benliklerini ve manevi değerlerini yok edici asimilasyon politikalarına dönüşmesine müsamaha gösterilmemelidir. Bunun yerine söz konusu politikaları, onların içinde buldukları toplumsal ve kültürel ortama uyumuna hizmet edecek politikalar şeklinde uygulanmasına yönelik çaba gösterilmelidir.

Unutulmamalıdır ki bu araştırma, 1990'lı yılların ortasından başlayıp, sonlarına kadar olan süreçte ki gözlem ve tespitleri içermektedir. Daha net bir ifadeyle çalışmanın verileri ve bulguları, yaklaşık 10-15 yıl öncesinin durumunu yansıtmaktadır. Çalışma daha güncel araştırmalarla desteklenmeli ve sahada yapılacak çalışmalarla, bölgede yaşayan Türkler'in yaşadığı güncel sorunlar tespit edilip, bunlara kalıcı çözüm yolları üretilmeye çalışılmalıdır. Unutulmamalıdır ki, diğer ülkelerde ve diğer bölgelerde yaşayan Türkler gibi, Londra-Lewisham'da yaşayan Kıbrıslı Türkler de hem Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ve hem de Türkiye için çok büyük bir hazinedir.

Bu yalnızca ekonomik değil, sosyal, kültürel ve siyasi bir servettir. Bu hazinenin kıymetinin iyi bilinmesi, onların içinde buldukları şartların iyileştirilmesine yönelik çabaların artması, yaşadıkları problemlerin çözümüne yönelik kalıcı adımların atılması gerekir. Bu sayede Türkiye KKTC yalnızca ekonomik açıdan değil, Türk kültürünün daha doğru ve güzel yönleriyle Avrupa'ya ve İngiltere'ye tanıtılması bakımından da büyük kazanımlar sağlayacaktır. Bunun da ötesinde Türkiye ve KKTC, Kıbrıs sorununda Türkler'in haklı davalarının dile getirilmesinde ve savunulmasında önemli bir destek kuvvetine sahip olacaktır. Yapılacak kültür elçiliği ve lobicilik faaliyetlerinde, mevcut potansiyelin daha etkin

bir şekilde kullanılabilme imkânı doğacaktır. Kısacası bu sayede sağlanacak kazanç tek yönlü değil, çok boyutlu olacaktır.

KAYNAKÇA

- Ahmad, I. (2001). Formalising the partition of Cyprus: Lessons from the Indian subcontinent. *Journal of International Affairs*, 6-3, 35-55.
- Akan, V. (1996). Göç ve gençlik. (521-532). 2. Ulusal Sosyoloji Kongresi, Mersin.
- An, A. (2003). *Kıbrıs nereye gidiyor*. İstanbul: Everest Yayınları.
- Altunışık, R. (2004). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntemleri*. Sakarya: Sakarya Kitabevi.
- Arkonacı, S. vd. (2012). *Güç ilişkileri içinde öznel varoluşlar: Kıbrıslı ve Türkiyeli*. Ankara: Nobel Yayınevi.
- Arseven, A.D. (1993). *Alan araştırma yöntemi*. Ankara: Gül Yayınevi.
- Arslan, D. A. (2012). *Sosyoloji ve Yöntem Yazıları*. Ankara: Kalkan Matbaacılık.
- Arslan, D. A. (1995). İngiltere, Londra-Lewisham’da Yaşayan Türkler’in Sorunları. University of Surrey: SSRM (Araştırma Raporu).
- Atasoy, A. (2011). Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nin nüfus coğrafyası. *Mustafa Kemal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 8-15, 29-62.
- Bedirhan, Y. (2009). Avrupa Birliği ülkelerinde yaşayan Türk çocuklarının kültürel uyum sorunları ve çözüm önerileri. *Akademik Bakış Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-Dergisi*, 16, 1-7.
- Canefe, N. (2002). Markers of Turkish Cypriot History in the Diaspora: Power, visibility and identity, Rethinking History. *The Journal of Theory and Practice*, 6-1, 57-76.
- Çakmak, Z. (2008). Türkiye ile Yunanistan arasında imzalanan samimi anlaşma misakı (14 Eylül 1933) ve yankıları. *Türk Dünyası Araştırmaları Dergisi*, 172, 107-126.
- Çelebi, N. (1996). Göç ve hareket. (292-293). 2. Ulusal Sosyoloji Kongresi, Mersin.
- Çelik, R. (2010). Batı Trakya Türkleri’nin müftülük sorunu ve Mehmet Emin Ağa. *Türk Dünyası Araştırmaları Dergisi*, 188, 63-76.
- Doğan, N. (2002). Birleşmiş Milletler Ve Avrupa Birliği Kararlarında Kıbrıs Sorunu. *Akdeniz Üniversitesi İİBF Dergisi*, 2-4, 84-106.
- Ertuğ, O. (2001). The UN Approach to the Cyprus issue and UNFICYP. *Journal of International Affairs*, 6-3, 135-146.
- Geray H. (2006). *Toplumsal araştırmalarda nicel ve nitel yöntemlere giriş*. Ankara: Siyasal Kitabevi
- Gilbert, N. (1993). *Researching social life*. London: Sage.
- Gazioğlu, A. C. . (2001). Turkish Rule and Tolarence in Cyprus (1571-1878). *Journal of International Affairs*, 6-3, 165-182.
- Gümüş, A. (1996). Göç, din ve asimilasyon. (243-251) 2. Ulusal Sosyoloji Kongresi, Mersin.
- Hugg, P. R. (2002). Cyprus in Europe: Seizing the Momentum of Nice. *Vanderbilt Journal of Transitional Law*, 34-5, 1293-1362.
- Hugg, P. R. (2001). Cyprus advances towards Europe: Realism and rationalism. *Journal of International Affairs*, 6-3, 92-111.
- Hürriyet Gazetesi (2002). Atina: Enosis hayali 1974'te bitti. 13.11.2002
<http://hurarsiv.hurriyet.com.tr/goster/ShowNew.aspx?id=109231>
- Kıbrıs.gen.tr (2012), Kıbrıs, 22.09.2012 <http://www.kibris.gen.tr/kibris/>

AKADEMİK BAKIŞ DERGİSİ

Sayı: 34 Ocak – Şubat 2013

Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-Dergisi

ISSN:1694-528X İktisat ve Girişimcilik Üniversitesi, Türk Dünyası

Kırgız – Türk Sosyal Bilimler Enstitüsü, Celalabat – KIRGIZİSTAN

<http://www.akademikbakis.org>

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı (2012), 22.09.2012

<http://www.kktcb.org/>

Necatigil, Z. M. (2001). De facto regime international law: With particular reference to the TRNC. *Journal of International Affairs*, 6-3, 56-75.

Neuwahl, N. (2001). The European Union and Cyprus. *Journal of International Affairs*, 6-3, 76-91.

Safty, A. (2001). The questions of Palestine and Cyprus: Justice, law and politics. *Journal of International Affairs*, 6-3, 1-14.

Sencer, M. (1989). *Toplum bilimlerinde yöntem*. İstanbul: Beta.

Stephen, M. (2001). ECHR Case of Cyprus v. Turkey: A Critical Analysis. *Journal of International Affairs*, 6-3, 112-134.

Tamçelik, S. (2010). Kıbrıs'ta kurulmak istenen federal devletin hukuk sistemi ve özellikleri. *Akademik Bakış Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-Dergisi*, 19, 1-27.

Tezcan, M. (1996). Ulusal ve uluslararası göçün eğitimsel sonuçları. (591-597) 2. Ulusal Sosyoloji Kongresi, Mersin.

Türkiye Rehberi (2012), Kıbrıs ve Türkiye, 22.09.2012

<http://www.turkiye-rehberi.net/kuzey-kibris-haritasi.asp>

Wikipedi (2012-a). Kıbrıs, 22.09.2012 <http://tr.wikipedia.org/wiki/K%C4%B1br%C4%B1s>

Wikipedi (2012-b). Lewisham, 18.09.2012

http://tr.wikipedia.org/wiki/Lewisham_%28sem%29

Wikipedia (2012). Lewisham, 18.09.2012

http://en.wikipedia.org/wiki/London_Borough_of_Lewisham